

Prijedlog izmjena i dopuna Kaznenog zakona

Zagreb, lipanj 2018.

American Chamber of Commerce in Croatia *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*

Sadržaj

Uvod	3
Prijedlog izmjena i dopuna Kaznenog zakona	4
Unošenje članka kojim bi se specificirao postupak utvrđivanja iznosa počinjene štete i ostvarene imovinske koristi u trenutni tekst Kaznenog zakona	4
Snižavanje praga za kazneni progon povrede prava intelektualnog vlasništva (vrijednost kategorije „znatne štete“) sa 60.000,00 na 30.000,00 kuna.....	5

Uvod

Vodeća svjetska gospodarstva smatraju standarde zaštite intelektualnog vlasništva jednim od osnovnih preduvjeta za uspjeh gospodarstva 21. stoljeća zasnovanog na rastu kroz inovativne tehnologije. U poslovnom svijetu, gdje je sve važnija inovativnost, kreativnost i kvaliteta od same cijene proizvoda i usluga, intelektualno vlasništvo snažan je alat kompanija u ostvarivanju globalne konkurentnosti. Države s učinkovitom zaštitom intelektualnog vlasništva privlače industrije koje generiraju povećanje radnih mjesta visoke vrijednosti, privlače izravna ulaganja koja omogućavaju pristup naprednim tehnologijama te ulažu značajna sredstva u istraživanje i razvoj. Štoviše, snažna provedba prava intelektualnog vlasništva neke države pozitivan je pokazatelj stranim investitorima te pomaže privlačenju *greenfield* ulaganja, bez obzira na veličinu, ekonomski razvoj i zemljopisnu lokaciju države.

Najveći izazovi za nositelje prava intelektualnog vlasništva u Hrvatskoj, iz perspektive AmCham-a, su osnaživanje provedbe zakonodavstva koje propisuje prava intelektualnog vlasništva te nedostatak specijaliziranih sudova koji bi se bavili navedenim postupcima. Na ovu je temu AmCham i ranije usvojio stajalište „Preporuke za bolju provedbu zaštite intelektualnog vlasništva u Hrvatskoj“ koje je iznijelo čitav niz preporuka kojima bi se poboljšala učinkovitost zaštite intelektualnog vlasništva. Jedna od konkretnih preporuka bila je i da se, po uzoru na dobre prakse drugih zemalja (primjerice Slovenije i SAD-a), preciziraju odgovarajuće odredbe u hrvatskom Kaznenom zakonu koje bi dale jasan okvir za utvrđivanje iznosa prouzročene štete i stečene materijalne koristi, čime bi se omogućilo lakše i učinkovitije procesuiranje predmeta iz područja zaštite intelektualnog vlasništva koji ulaze u domenu kaznenog prava.

S obzirom da do danas ovakve odredbe nisu unesene u hrvatski Kazneni zakon, ovim dokumentom AmCham iznosi svoje stajalište, odnosno prijedloge konkretnih izmjena i dopuna važećeg Kaznenog zakona. Ove bi izmjene i dopune omogućile precizno utvrđivanje prouzročene štete i ostvarene materijalne koristi u slučajevima kršenja prava intelektualnog vlasništva koji pripadaju domeni kaznenog prava. Također, AmCham predlaže snižavanje praga za kazneni progon povrede prava intelektualnog vlasništva (kategorije počinjene „znatne štete“ sukladno Kaznenom zakonu) sa 60.000,00 na 30.000,00 kuna, u cilju aktivnog obeshrabrivanja ovakvog tipa postupanja.

Prijedlog izmjena i dopuna Kaznenog zakona

Kako bi se premostila postojeća pravna nesigurnost uvjetovana nepostojanjem jasnog obrasca i načina određivanja visine prouzročene štete i ostvarene imovinske koristi, AmCham predlaže sljedeće izmjene i dopune važećeg Kaznenog zakona:

Unošenje članka kojim bi se specificirao postupak utvrđivanja iznosa počinjene štete i ostvarene imovinske koristi u trenutni tekst Kaznenog zakona

U trenutnoj verziji Kaznenog zakona¹ odredbe koje se odnose na kaznena djela protiv intelektualnog vlasništva pokrivena su Glavom XXVII, člancima 284. do 290.

U svrhu učinkovitijeg procesuiranja ovog tipa predmeta, AmCham predlaže da se uz navedene članke u tekst Kaznenog zakona unese novi članak, 289.a, kojime bi se definirao način utvrđivanja prouzročene štete i ostvarene materijalne koristi.

Predlažemo formulaciju navedenog članka kako slijedi:

Članak 289.a Utvrđivanje iznosa počinjene štete i ostvarene imovinske koristi

Za potrebe kaznenog postupka koji se vodi zbog kaznenog djela iz članka 285., 286., 287., 288. i 289. ove Glave XXVII. Zakona vrijednost štete se utvrđuje množenjem količine proizvoda kojima se povređuje odgovarajuće pravo intelektualnog vlasništva s maloprodajnom cijenom izvornog proizvoda zaštićenog odgovarajućim pravom intelektualnog vlasništva važećom na tržištu u trenutku počinjenja kaznenog djela, bez dodavanja iznosa poreza na dodanu vrijednost.

U slučajevima kada nositelj prava ne proizvodi robu odgovarajuće vrste, vrijednost štete se utvrđuje na temelju iznosa kojeg je s obzirom na okolnosti mogao zahtijevati u ugovoru o licenci, da je sklopljen.

Za potrebe kaznenog postupka koji se vodi zbog kaznenog djela iz članka 285., 286., 287., 288. i 289. ove Glave XXVII. Zakona vrijednost imovinske koristi utvrđuje se na temelju količine i maloprodajne cijene proizvoda kojima se povređuje odgovarajuće pravo intelektualnog vlasništva.

¹ NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17

Snižavanje praga za kazneni progon povrede prava intelektualnog vlasništva (vrijednost kategorije „znatne štete“) sa 60.000,00 na 30.000,00 kuna

Prema važećem Kaznenom zakonu počinitelj djela protiv intelektualnog vlasništva kazneno je odgovoran ukoliko počinjenjem kaznenog djela „pribavi znatnu imovinsku korist ili prouzroči znatnu štetu“. Sukladno članku 87., stavku 29. istog zakona, vrijednost imovinske koristi i štete je znatna ukoliko prelazi 60.000,00 kuna. Predmeti u kojima se iznos imovinske koristi odnosno prouzročene štete procijeni manjim od navedenog praga procesuiraju se u okviru prekršajnog prava.

U cilju bolje zaštite prava intelektualnog vlasništva AmCham ovim putem predlaže da se za slučajeve povrede prava intelektualnog vlasništva prag za kategorizaciju imovinske koristi ili prouzročene štete kao „znatne“ smanji sa 60.000,00 na 30.000,00 kuna.

Ovime bi se potencijalno dodatno obeshrabilo kršenje prava intelektualnog vlasništva, ali i potaklo na prijavu ovakvog tipa kaznenih djela, što je osobito važno u kontekstu činjenice da je, prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova² broj kaznenih djela radi povrede prava intelektualnog vlasništva od 2012. do 2016. godine u stalnom padu, dok istovremeno iskustva iz gospodarske zajednice svjedoče o stvarnom porastu broja ovakvih slučajeva.

² http://www.dziv.hr/files/file/provedba/statistika/2016/stat_ppiv_2016_HR.pdf

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj
Andrea Doko Jelušić,
Izvršna direktorica
T: 01 4836 777
E: andrea.doko@amcham.hr